

Von Liebeherr in Nederlands-Indië en Suriname¹⁾

door R.G. de Neve.

Genealogie:

I. Gustav Ludwig (Gustaaf Lodewijk) von Liebeherr, van Stettin, vertrekt 6 nov. 1744 als sergeant in dienst van de VOC aan boord van het schip "Zaamslag" naar Indië en komt 5 juni 1745 op de rede van Batavia aan²⁾, assistent (datum onbekend), onderkoopman 13 aug. 1745, om emplot naar Ceylon gezonden 12 aug. 1746, winkelier te Colombo 17 sept. 1748, naar Batavia verlost 1 nov. 1751, resident van Boulocomba en Bonthain 31 okt. 1752, met afgeschreven gage naar Batavia ontboden 9 dec. 1755, in handen van de advocaat-fiscaal van Ned.-Indië gesteld 2 sept. 1757, door de Raad van Justitie te Batavia vrijgesproken en gage toegelegd 23 febr. 1759, repatrieert 1 nov. 1759 als passagier aan boord van het schip "Lycochton" en komt 12 juni 1760 op de rede van Texel aan, overl. tussen 23 febr. 1759 en een onbekende datum in 1764, tr. Colombo 29 sept. 1748 Clara Elisabeth Schokman, geb. Colombo 23 juli 1736, woont in Utrecht (23 okt. 1779), overl. Amsterdam 28 dec. 1800³⁾, dr. van Arend Jansz. Schokman en Cornelia Pietersdr. Verschuur⁴⁾, zij hertr. [niet te Colombo] 1764 Nicolaas de Joncheere⁵⁾.

Uit dit huwelijk:

1. Ongedoopt kind, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 2 juli 1752.
2. Julius Carel Gustaaf von Liebeherr, geb. 8 maart en ged. Makasser 2 juni 1754 (get.: Julius Valentijn Stein van Gollense, Carel Hendrik von Liebeherr en Juliana von Liebeherr), overl. vóór 28 dec. 1800⁶⁾.
3. Bogislaus Fredericus, volgt II.

II. Bogislaus Fredericus von Liebeherr, geb. Makasser 17 mei 1756 (get.: Bogislaus von Liebeherr, Johannes Fredericus von Liebeherr en Josina gravin von Ranzow, geb. Schokman), klerk te Semarang (16 dec. 1773), testeert ald. 16 dec. 1773, gezworen klerk ter secretarie te Colombo (datum onbekend), boekhouder (datum onbekend), gezworen klerk ter generale secretarie te Batavia 27 febr. 1776, met behoud van kwaliteit naar Nederland verlost 13 juli 1779, secretaris retourvloot 14 sept. 1779, stond op punt van repatriëren en verkreeg toen akte van indemniteit 15 okt. 1779, vestigt zich in Utrecht, ontpopt zich daar als actief patriot en ontvangt van zijn politieke tegenstanders de bijnaam "Ratelslang uit Morenland", luitenant burgervandiel De Zwarte Knechten te Utrecht 1786, lid College tot de Zaken en Bezittingen ter Kuste van Guinea en America 1795, vertrekt weer naar Indie (na 28 okt.) 1801 of in een later jaar, provisioneel opperkoopman en eerste resident te Soerakarta 1806, repatrieert in 1808, ambtenaar 2e klasse bestemd voor de dienst in Oost-Indië 9 febr. 1815 (KB nr. 56), keert in 1815 met het schip "Ceylon" terug naar Indië, superintendent over de boedel- en weeskamer van Chinese en andere onchristenen te Batavia 1816, superintendent over het vendudepartement ald. 1819-†⁷⁾, overl. Batavia 15 febr. 1821 en begr. ald. (Buiten Portugese Kerk) op dezelfde dag, tr. 1e Batavia (Hollandse Kerk) 22 (ondertr. ald. 17) nov. 1778 Anna Maria [Frederika] de Roij, van Batavia, overl. ?, dr. van N.N. en geadopteerd door Abraham de Roij en diens echtgenote Margaretha Vieravond⁸⁾; tr. 2e Barbara Cremer, geb. omstr. 1786/1787, woont ten tijde van haar overlijden op de Haarlemsedijk bij de Binnen Brouwerstraat, overl. Amsterdam 11 mei 1849⁹⁾.

In 1789 legde B.F. von Liebeherr - zonder medeweten van andere patriotten - samen met zijn Utrechtse vriend en medepatriot, prozaschrijver Ps. Bruno Daalberg (1758-1818), de Oostenrijkse Generale Staf een door hen ontworpen plan voor, dat voorzag in een aanval met hulp van de Oostenrijkers op Staats-Vlaanderen. Keizer Jozef II wees het plan echter af.
[bron: <http://www.dbnl.org/tekst/bork001nede01/daal002.htm>].

Uit het eerste huwelijk:

1. Karel Gustaaf Lodewijk von Liebeherr, geb. Batavia 20, ged. ald. 23 okt. 1779 (get.: Karl Gustav Heinrich von Liebeherr, "regerend" heer van Rabbühn, Stargard, Cottin en Colberg, en Clara Elisabeth Schokman, wonende te Utrecht), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 19 juli 1780¹⁰⁾.
2. Adriaan Johan Fredericus von Liebeherr, ged. Utrecht (Domkerk) 1 mei 1782 (get.: Adriaan de ...?, en Johanna Marta Coop à Groen, huisvrouw van Abraham de Rooij te Batavia), onderkoopman in dienst van het Indisch gouvernement, begr. Batavia (Tanahabang) 9 febr. 1803¹¹⁾.
3. Clara Elisabeth von Liebeherr, geb. Utrecht 28, ged. ald. (Jacobikerk) 30 okt. 1785 (get.: Abraham de Roij te Batavia, en Clara Elisabeth Schokman, huisvrouw van Nicolaas de Joncheere,

lidmaat te Utrecht), overl. 's-Gravenhage 9 nov. 1869, tr. Amsterdam 5 okt. 1800 Anthony Hendrik Smissaert, geb. Batavia 8 maart 1777, Oost-Indisch ambtenaar, laatstelijk resident van Djokjakarta, overl. 's-Gravenhage 25 okt. 1832, zn. van Dirk Willem Hendrik Smissaert en Johanna Antonia Dormieux.

Uit dit huwelijk nakomelingen (zie: *De Wapenheraut* 2 (1898) 149).

4. Anna Maria Frederika von Liebeherr, ged. Amsterdam (Noorderkerk) 14 nov. 1787, overl. Rijswijk 26 nov. 1848¹²⁾, tr. Anthony Abraham Cassa, geb. 's-Gravenhage 5 jan. 1759, onderkoopman buiten emplooi te Batavia, vertrekt 18 juli 1794 naar Java [=gouvernement Java's Noordoostkust met hoofdplaats Semarang], kassier en ontvanger der domeinen ald. (datum onbekend), eerste pakhuismeester ald. 26 okt. 1795, testeerde te Semarang 11 maart 1803, ten tijde van de Engelse verovering van Java buiten emplooi, tweede lid in het *Supreme Court of Justice* te Batavia 21 jan. 1812, vertrekt in 1813 met de eerste expeditie naar Japan om daar als opperhoofd op te treden, keert 20 dec. 1813 te Batavia terug, *factor for the Japan trade for the present year* 8 juni 1814, vertrekt begin juli 1814 met de tweede expeditie naar Japan, keert 12 dec. 1814 te Batavia terug, verzoekt vergunning tot verblijf ald. 15 jan. 1815, lid *Bench of Magistrates* ald. 17 febr. 1815, wnd. baljuw ald. en afgetreden als *magistrate* 22 maart 1815, als baljuw bevestigd 22 aug. 1815, tevens opnieuw tot *magistrate* benoemd 28 sept. 1815¹³⁾, overl. Batavia 23 sept. 1817 en begr. ald. (Tanahabang) dezelfde dag, zn. van Anthony Isaac Cassa en Catharina de Neider en wedr. van Anna van der Haer.

Uit dit huwelijk:

- a. Josephina Catharina Claire Cassa, geb. 25 aug., ged. Batavia 24 sept. 1809 (get.: Matthieu Joseph [Jauissaud?]) en Clara Elisabeth Smissaert geboren Von Liebeherr), verm. jong overleden.
- b. Albert Benjamin Cassa, geb. 17 aug., ged. Batavia 8 nov. 1811 (get.: M.D. Burkens), kapitein 6e bataljon infanterie (1 juli 1845), overl. Padang 1 juli 1845, tr. Helena Susanna Knaap.
- c. Lucia Elisabeth Cassa, geb. 12 nov. 1812, ged. Batavia 7 febr. 1813 (get.: Mr. Willem Frederic van Panhuijs en Lucie Heldewier), verm. jong overleden.
- d. Jamima Eleisa Cassa, geb. 14 sept., ged. Batavia 13 nov. 1814 (get.: Jannes Dalgairus en Clara Elisabeth Smissaert geboren Von Liebeherr), verm. jong overleden.

Uit het tweede huwelijk:

5. kind, geb. omstr. 1810, begr. Batavia (Tanahabang) 23 mei 1817¹⁴⁾.
6. Lodewijk Carel von Liebeherr, geb. 1812, overl. 1815.
7. Lodewijk, volgt III.

III. Lodewijk von Liebeherr, geb. Sappemeer 5 maart 1813, koopman (1835), ambtenaar 3e klasse bestemd voor de dienst in Ned.-Indië 1839, vertrekt aan boord van het schip "Louisa Maria" vanuit Den Helder naar Indië 30 april 1840, opziener in de theecultuur in de residentie Madioen 1844, overl. Ngawie (Madioen) 27 jan. 1851, tr. Amsterdam 20 aug. 1835 Louisa Jacoba de Bree, geb. Hellevoetsluis, overl. Amsterdam 4 dec. 1855, dr. van Jacob de Bree en Adela Lucie Diemer.

Uit dit huwelijk:

1. Bogislaus Fredericus (Fredericus Bogislaus), volgt IV.
2. (Johanna Gerdina) Barbara von Liebeherr, geb. 7 april 1838, overl. Batavia 27 febr. 1863.

IV. Bogislaus Fredericus (Fredericus Bogislaus) von Liebeherr¹⁵⁾, geb. Amsterdam 26 okt. 1835, "blank officier" in West-Indië, eigenaar plantage Nieuw Altona (Perica, Suriname), tr. Mathilde Veerde.

Uit dit huwelijk:

1. Willem, volgt V.
2. Louise Jeanette von Liebeherr, geb. Paramaribo 10 okt. 1873, overl. ?, tr. Paramaribo 1898 Moses Aron Leefmans, geb. Paramaribo 25 dec. 1867, employé fa. H.J. de Vries te Paramaribo, overl. ald. 4 mei 1945, zn. van Aron Leefman Leefmans¹⁶⁾ en Ester Alexander Salomons.

Uit dit huwelijk (volgorde onduidelijk):

- a. Albertine Louise Leefmans, tr. Anthonie van de Blaak, geb. Arnhem 4 jan. 1903.
Uit dit huwelijk twaalf kinderen.
- b. Mathilde Ester Leefmans, geb. Paramaribo 23 april 1901, overl. ?, tr. Paramaribo 1922 Athna Michiel Lionarons, geb. plantage Zoelen (Beneden Commewijne, Suriname) 18 aug. 1895. overl. ?, zn. van Julius Lionarons en Anna Alice Isabella Reych.

Uit dit huwelijk twee kinderen.

c. Eva Elisabeth Leefmans, geb. Paramaribo 29 dec. 1904, overl. ?, tr. Paramaribo 13 aug. 1924 Wilhelmus Antoon Johannes Coronel, geb. Paramaribo 4 juni 1892, overl. ?, zn. van Alphonsus Egbertus Coronel en Henriette Louise Agatha Castagne.

Uit dit huwelijk vijf kinderen.

d. Helena Jacoba Leefmans, tr. Gerardus de Groot, geb. Paramaribo 4 sept. 1901.

Uit dit huwelijk twee kinderen.

V. Willem von Liebeherr, geb. [Paramaribo?] omstr. 1870, tr. 1e Elegeancia Silvia Salomons; tr. 2e Adolphina Keya Cairo.

Uit het tweede huwelijk:

Ary Constant von Liebeherr, geb. plantage Waakzaamheid 30 juni 1896.

Noten:

- 1) Rijksadelstand onder toekenning van predikaat "von" Wenen 20 maart 1731. Zie: *Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Briefadeligen Häuser* 4 (1910) 471-472, waarin is opgenomen een stamreeks met uitwerking van de toenmalig état-présent. Generatie I van deze genealogie wordt daarin overigens niet vermeld! De gegevens in deze genealogie zijn in hoofdzaak ontleend *De Wapenheraut* 2 (1898) 149-150 en *De Nederlandsche Leeuw* 100 (1983) 453-454 en bij het CBG het dossier Van Liebeherr in de collectie Familiedossiers NL-Algemeen, de collectie Bloys van Treslong Prins en de collecties Familieadvertenties.
- 2) Grootboek 1744-1745 schip "Zaamslag", fol. 101vo-102, NA, VOC, inv.nr. 6168.
- 3) Blijkens haar overlijdensadvertentie en toen ruim 69 jaar oud. In dat geval zou zij in 1731 zijn geboren. *Nederland's Patriciaat* 39 (153) 140 vermeldt als overlijdensplaats en -datum Utrecht 21 dec. 1800.
- 4) Zij was vermoedelijk een zuster van Petronella Verschuur (1701-1751), echtgenote van Abraham Dormieux. Zie: *De Indische Navorscher* 18 (2005) 98.
- 5) *Nederland's Patriciaat* 39 (1953) 140, waar ook haar geboortedatum is vermeld.
- 6) Zijn broer Bogislaus Fredericus von Liebeherr noemde zich in de overlijdensadvertentie van hun moeder haar enige zoon.
- 7) Stamboek B.F. von Liebeherr, NA, Kol. 1814-1849, Stamboeken Oost-Indische ambtenaren, inv.nr. 3091 (deel A), fol. 24; *De Nederlandsche Leeuw* 100 (1983) 454.
- 8) Blijkens de *De Wapenheraut* 2 (1898) 149-150 heette zij Anna Maria Frederika de Roij (ex matre Anna Helena van Roosendaal).
- 9) Oud 62 jaar.
- 10) Zijn vader was gerepatrieerd.
- 11) Uit het sterfhuis aan de Molenvlietschedijk voor rekening van de vader.
- 12) In haar overlijdensakte wordt zij door de ambtenaar van de burgerlijke stand aangeduid als "weduwe van [...] Anthony Abraham Cassa, gouverneur van Indiën"!!
- 13) F. de Haan, "Personalialia der periode van het Engelsch bestuur over Java 1811-1816", in: *Bijdragen tot de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië* 92 (1935) 514-515.
- 14) Oud zeven jaar. Uit het sterfhuis in de Koestraat.
- 15) Zie voor hem en zijn nakomelingen: www.gencircles.com/users/hugodevries/4/data. Deze gegevens moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden gehanteerd. De registers van de Burgerlijke Stand (in Suriname ingevoerd in 1828) bevinden zich bij het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) of bij het Landsarchief Suriname, beide te Paramaribo.
- 16) Geboren Sneek 26 maart 1826, overl. Paramaribo 8 nov. 1882, zn. van Leefman Moses (Lazarus Eliezer) Leefmans (geb. Jever in Oldenburg 1790) en Eva Salomons Cossen (geb. Hannover omstr. 1787).

De familie Muhlenfeld in Indië

door P.A. Christiaans en E.Th.R. Unger.

Naar aanleiding van de bijdrage, "Een passagebiljet voor Batavia", van dhr. P.J.C. Martens in dit nummer (blz. 6-8), leek het mij interessant om na te gaan wat er met Johann Georg Muhlenfeld is gebeurd. De naam wordt wisselend als Muhlenfeld, Mühlenfeld en een enkele keer als Muhlenfeldt en zelfs als Mühlenfeldt geschreven.

I. Johann Georg Muhlenfeld, krijgt 22 mei 1828 een admissiepaspoort voor Indië, overl. Oenarang (Semarang) 1 okt. 1841 [RA 1843, 296], tr. Semarang 9 aug. 1837 [RA 1838, 226] Anna Elisabeth Timrott, geb. Tilburg 30 mei 1811, overl. 's-Gravenhage 14 maart 1906, zij hertr. Semarang 24 aug.